

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-783/11-S

Název právnické osoby vykonávající činnost:	Střední průmyslová škola, Rakovník, Gen. Kholla 2501/II,
Sídlo:	Gen, Kholla 2501/II, 269 01 Rakovník
IČ:	16 980 123
Identifikátor:	600 170 241
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Ing. Jaroslav Pavlíček, ředitel školy
Zřizovatel:	Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5
Místo inspekční činnosti:	Gen, Kholla 2501/II, 269 01 Rakovník
Termín inspekční činnosti:	21. – 23. únor 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle příslušných vzdělávacích programů dle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení postupného naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Monitoring zajištění připravenosti školy na maturitní zkoušku v roce 2011. Monitoring adaptace žáků v 1. ročníku středního vzdělávání.

Aktuální stav školy

Střední průmyslová škola, Rakovník, Gen. Kholla 2501/II (dále střední škola) je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou, jejímž zřizovatelem je Středočeský kraj. Vykonává jako právnická osoba činnost ve střední škole a školní jídelně – výdejně. Hodnocena v této zprávě je vzdělávací činnost střední školy.

Škola v rámci hlavní činnosti se zaměřuje na vzdělávání žáků v oblasti strojírenství a elektrotechniky, kde má dlouholetou zkušenost. Doplnkovými činnostmi jsou smluvní vzdělávací aktivity a dle přiznaných živnostenských oprávnění dílčí zakázkové práce v realizovaných oborech vzdělávání.

Podle školních vzdělávacích programů (dále ŠVP) se od školního roku 2009/2010 vyučuje pět oborů vzdělání: *Elektrotechnika a Strojírenství* – (zakončené maturitní zkouškou), *Strojní mechanik, Obráběč kovů a Elektrikář-silnoproud* – (zakončené výučním listem). Kromě oborů vzdělání realizovaných podle ŠVP vzdělává škola žáky v dobíhajících oborech vzdělání vyučovaných podle učebních dokumentů vydaných MŠMT: *Elektrotechnika, Strojírenství, Zámečnick, Obráběč kovů a Elektrikář- silnoproud*. Všechny obory vzdělávání jsou vyučovány v denní formě.

Za poslední tři roky se dochází k poklesu žáků. Oproti roku 2008 došlo ke snížení počtu o 27 žáků na současných 248. Povolena kapacita školy 330 žáků byla ke dni inspekce naplněna na 75 %.

Škole se daří zlepšovat prostory pro vzdělávání. V roce 2008 se v hlavní budově školy uskutečnila výměna oken. Postupně je inovováno a modernizováno technické zázemí pro výuku odborných předmětů. Částečným rizikem je stagnace ve vybavenosti pomůckami pro všeobecně vzdělávací předměty.

V průběhu inspekční činnosti bylo vnímáno příznivé klima školy, které přineslo otevřenou spolupráci v jednání s ředitelem školy, zástupcem Školské rady, vyučujícími a žáky. V reakci na podnět bylo zjištěno, že žáci vystupovali při všech jednáních vedených s členy inspekčního týmu i ve třídách klidně a bez emocí. Ve škole v průběhu inspekční činnosti nebyly zaznamenány žádné stresové situace. Ze všech jednání vyplynulo, že žáci i učitelé mají pozitivní vztah ke škole.

Částečným rizikem v personální oblasti je vyšší počet učitelů bez odborné kvalifikace (z 24 pedagogických pracovníků jich 13 nesplňuje podmínky).

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Vzdělávání ve všech vyučovaných oborech probíhá podle dobíhajících platných učebních dokumentů a od školního roku 2009/2010 podle učiteli vytvořených ŠVP, které jsou v souladu s odpovídajícími rámcovými vzdělávacími programy. V průběhu inspekční činnosti byly ŠVP doplněny o další poznámky k učebním plánům s ohledem na upřesnění rozložení a realizaci disponibilních hodin a volitelných předmětů. Struktura výukového dne je v souladu s právními předpisy, tj. začátek a konec výuky, počet hodin ve vyučovacím dni, délky i rozvržení přestávek, počty žáků ve skupinách a třídách. Škola úspěšně organizuje pro žáky řadu aktivit (např., sportovní soutěže, kroužky). Žáci se zúčastňují soutěží. V odborných předmětech získali umístění v celorepublikové soutěži „Ajťák“, kde ve dvacetičlenném finále soutěžilo 6 žáků školy a v mezinárodní soutěži „2D kreslení a 3D modelaci“ obsadili 12 a 21 místo.

Škola pravdivě informuje o své vzdělávací nabídce a postupu při přijímání způsobem dostupným všem uchazečům. Kontrolou dokumentace přijímacího řízení pro školní rok 2010/2011 bylo zjištěno, že škola dodržela ustanovení právního předpisu týkajícího se termínů přijímacího řízení, vydání rozhodnutí, stanovení jednotných kritérií pro příslušný obor a formu vzdělávání, včetně zveřejnění informací o celém přijímacím řízení.

Realizovaná výuka byla vždy organizačně učiteli dobře připravena. Podpora matematické gramotnosti žáků má průměrnou úroveň. Žáci jsou vedeni k obsahově správné matematické komunikaci. Jisté rezervy mají v logickém uvažování při volbě optimálních postupů vedoucích k cíli zadané úlohy. Je realizován individuální přístup k žákům

i diferencovaný přístup při zadávání úkolů. V menší míře je zaznamenána práce s učebnicí. Žáci nejsou vedeni k vyhledávání informací a čtení textu s následným porozuměním. Ve většině hodin teoretické výuky všeobecně vzdělávacích předmětů je učivo diktováno. Slabou stránkou výuky je nízká aktivita žáků, která není vyučujícími výrazněji podporována. V oblasti rozvíjení čtenářské gramotnosti chybí cílená strategie a didaktické pomůcky. Velmi kvalitně probíhá výuka odborných teoretických předmětů s moderním softwarovým vybavením. Výuka praktického vyučování je vedena s nejvyšší efektivitou. Učující se daří plnit stanovené cíle směřující k požadovaným kompetencím žáků. Žáci získávají systematický ucelený přehled odborných znalostí, které účinně uplatňují při získání praktických dovedností.

Škola účinně rozvíjí potřebné kompetence žáků ve vztahu k životnímu prostředí a naplňování oblastí environmentálního vzdělávání, která jsou realizována formou integrace do běžné výuky. V průběhu školního roku pro podporu sociální gramotnosti škola efektivně zařadila projekty „Příběhy bezpráví“, „Masaryk“, kde důležitou součástí je hodnocení výstupů žáky, návštěva archivu, muzea a exkurze.

V průběhu studia jsou individuální i skupinové výsledky žáků sledovány a vyhodnocovány na jednání pedagogické rady. Stručné zápisy však obsahují pouze statistiku počtu prospívajících, neprospívajících žáků a přehled o projednávaných výchovných opatřeních. Následná opatření řešící například snižující se motivaci žáků pro dosahování lepších výsledků zde zaznamenána nejsou. Vedení školy za poslední tři roky nepoužilo pro další sledování úspěšnosti žáků a pro porovnání vývoje jejich výsledků žádnou vnitřní nebo externí diagnostiku. Zjištění získaná z rozhovorů s učiteli v oblasti zlepšování úspěšnosti žáků s různými problémy vzdělávacími a výchovnými (pozn. žáci se speciálními vzdělávacími potřebami školou vykazováni nejsou) ukazují, že jedním z hlavních používaných prostředků jsou nabízené konzultace. Učující předpokládají aktivní přístup od žáků, ale ti mají o konzultace malý zájem. Pozitivem je vstřícný přístup učitelů k žákům přicházejícím z jiných škol v průběhu studia a nabízená individuální pomoc při jejich adaptaci.

Z klasifikačních souhrnných výsledků vzdělávání předložených školou a ze záznamů školní matriky za poslední tři sledované školní roky vyplývá, že počet neúspěšných absolventů je nízký (0 %, 5,8 %, 7,9 %), ale dochází k postupnému zvyšování. V oblasti úspěšnosti žáků u všeobecně vzdělávacích předmětů, (českého jazyka, cizího jazyka, matematiky, fyziky, dějepisu), byla zjištěna zhoršující se klasifikace, která se pohybuje vždy nad průměrem 3,0. U odborných předmětů dosahovali žáci v průběhu studia slabších výsledků ve čtyřletých oborech v mechanice, strojírenské technologii, elektronice. U tříletých oborů v předmětech základy elektrotechniky, strojírenství, strojírenská technologie, technická dokumentace.

Z pohledu uplatnění absolventů po dokončení docházky lze hodnotit školu jako úspěšnou. Až 40 % žáků podává přihlášku do dalšího studia na vysoké školy a pouze cca 5 % žáků je krátkodobě vedeno na úřadu práce mezi nezaměstnanými. Pro snazší uplatnění na trhu práce absolventi školy získávají Europass a v rámci odborné kvalifikace mezinárodně platný certifikát z počítačové grafiky (na vysoké škole nahrazuje zkoušku z předmětu).

Poradenská činnost vedoucí ke zlepšování výsledků ve vzdělávání je ve střední ve střední škole standardně zajišťována výchovnou poradkyní a metodičkou prevence. Obě činnosti se prolínají, jak ve zpracovaných plánech činností (*Plán výchovného poradce na školní rok 2010/2011, Minimální preventivní program na školní rok 2010/2011*), tak v realizovaných

akcích. Jedná se o zajišťování spolupráce s rodiči, evidenci žáků, kteří potřebují pomoc při vzdělávání, organizování besed a přednášek. Lze pozitivně hodnotit činnost výchovné poradkyně v oblasti vedení a informování žáků posledních ročníků ve směru jejich dalšího profesního zaměření. Přes veškeré úsilí jsou v tomto školním roce zaznamenány případy žáků spojené s užíváním alkoholu, kouřením a nevhodným vzájemným chováním spojené s fyzickým vzájemným napadením při školní akci. Vedením školy zvolená výchovná opatření odpovídala školnímu řádu. Následně provedená personální opatření ředitele školy, související s organizací výuky, odpovídala jemu vymezeným kompetencím daných školským zákonem.

Škola vytváří bezpečné prostředí pro vzdělávání žáků. Pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví (dále BOZ) jsou součástí školního řádu, se kterým prokazatelným způsobem byli seznámeni žáci a zaměstnanci školy. Pravidla BOZ jsou dodržována.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Ředitel školy splňuje předpoklady pro výkon funkce a plní povinnosti stanovené právními předpisy. Část pravomocí ředitele školy převedl na zástupkyni, která zároveň aktivně spolupracuje i na vyhodnocování ŠVP. Organizační struktura je funkční vzhledem k zajištění plnění cílů vzdělávání. Vedení školy organizuje pravidelné porady s pedagogickými pracovníky školy, kteří tak mají možnost se aktivně podílet na operativním řízení školy. Ředitel školy organizuje práci ve školním roce dle plánu kontrolní činnosti. Nedostatkem v kontrolní práci je malý počet hospitovaných hodin, který se projevil zejména u všeobecně vzdělávacích předmětů absencí moderních didaktických postupů. Struktura předloženého dokumentu „*Vlastního hodnocení školy*“ neodpovídá stanovené struktuře v §8 vyhlášky č. 15/2005, Sb, ve znění pozdějších předpisů.

Z celkového počtu 24 pedagogických pracovníků jich 13 nespĺňuje podmínky odborné kvalifikace. Jedná se především o chybějící pedagogické vzdělání. Dva pedagogové si v současné době vzdělání doplňují. Z pohledu věkové struktury pedagogického sboru je mírným rizikem, že věkový průměr pedagogů je 51 let, 6 učitelů je ve věkovém rozmezí nad 60 let a 4 učitelé jsou již důchodového věku. *Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků* (dále DVPP) je zaměřen na podporu úspěšné realizace ŠVP a vhodně reaguje na reformu maturitní zkoušky. Část vzdělávání je organizována formou samostudia. K tomuto účelu škola pořídila vhodnou odbornou literaturu. Pedagogové aktivně využili bezplatně organizovaná školení. Z pohledu výsledků vzdělávání a rozhovoru s učiteli je nedostatkem malé zaměření DVPP na moderní metody a formy práce. Přestože ve škole působí 4 začínající učitelé, nemá škola zaveden systém uvádějících učitelů. Tato skutečnost se negativně projevila v použití vhodných didaktických postupů. Případná podpora začínajících vyučujících zkušenými kolegy postrádá vyšší systematičnost a možnost vzájemných hospitací a náslechlů.

V budově školy jsou zřízeny odborné učebny, které velmi dobrým vybavením pozitivně ovlivňují kvalitu výuky odborných elektrotechnických a strojírenských předmětů. Tuto skutečnost podporuje i nabídka mimoškolních aktivit, které navazují na práci ve výuce odborných předmětů a vytvořené výrobky v modelářském kroužku slouží jako nástroj propagace školy. Škola zřídila odborné učebny (učebnu ICT, multimediální učebnu automatizace a grafiky, elektrolaboratoř, učebnu kontroly a měření a učebnu CNS strojů),

kteří jsou žáky plně využívány. Méně příznivá je situace ve vybavenosti učeben určených pro výuku všeobecně vzdělávacích předmětů, které postrádají vybavení prostředky ICT. V areálu školy jsou velmi dobře vybavené dílny pro praktické vyučování a vyhovující tělocvična, která je využívána i pro sportovní kroužek žáků v odpoledních hodinách.

Spolupráce s partnery má příznivý vliv na způsob a průběh vzdělávání. Ředitel školy vytváří vhodné podmínky pro činnost školské rady, která plní povinnosti dané zákonem a aktivně se podílí na koncepci školy. V každé třídě pracuje třídní samospráva, která má možnost vznášet připomínky k dění ve škole. Žáci se obrací se svými podněty na třídního učitele, výchovnou poradkyni, metodika prevence a ředitele školy. Vedení školy velmi pozitivně hodnotí spolupráci s Městským úřadem Rakovník, pedagogicko-psychologickou poradnou, úřadem práce a firmami ve kterých je realizovaná část praktického vyučování.

Škola čerpala ve sledovaném období finanční prostředky ze státního rozpočtu (dále SR), které sloužily k pokrytí přímých nákladů na vzdělávání (tzn. plně na úhradu mzdových výdajů, DVPP, výdaje na základní učebnice a učební pomůcky. Dotace ze státního rozpočtu na přímé ostatní neinvestiční výdaje (přímé ONIV) byla v hodnoceném období regionálnímu školství krácena. Ve sledovaném období škola obdržela dotace z rozvojových programů MŠMT, které použila na posílení úrovně motivačních složek platů pedagogických i nepedagogických pracovníků a na financování odměn pro hodnotitele písemných maturitních prací. Příspěvky SR postačovaly na zabezpečení platů všem zaměstnancům školy, pouze v roce 2010 byl do financování zapojen fond odměn na výplatu odměn. Příspěvek od zřizovatele je využíván na provozní výdaje, v roce 2010 do provozních výdajů zřizovatel poskytl i částku na výplatu stipendií pro žáky oborů vzdělávání (*Obráběč kovů, Strojní mechanik*) odborného školství v souladu s proklamovaným dlouhodobým záměrem Středočeského kraje. Do hospodaření školy byly zapojeny i vlastní fondy. Vedení školy se dařilo získávat sponzorské dary finanční povahy, ze kterých se obnovují výukové prostory a nakupují učební pomůcky. V rámci podaného projektu „Oranžová učebna“ škola v roce 2010 obdržela od Nadace ČEZ příspěvek na multimediální učebnu automatizace a grafiky“ Komplettní přestěhování a vybudování učebny přesáhlo příspěvek z nadace, škola se podílela dofinancováním z vlastních zdrojů a z poskytnutých darů. V roce 2010 se škola zapojila do projektu Středočeského kraje UNIV 2 – „Proměna škol v centra celoživotního učení“. Cílem projektu je organizování rekvalifikačních kurzů pro Úřad práce Rakovník a zájemce z řad partnerů školy. Škola z rozpočtu města Rakovník každoročně obdržela dotaci na prevenci socio-patologických jevů, ze které je organizován adaptační kurzy pro žáky 1. ročníků.

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost střední školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Realizované vzdělávací programy jsou v souladu se zásadami a cíli platného školského zákona.

Ve sledovaném období škola výrazně zlepšila předpoklady ke vzdělávání v materiální oblasti zejména pro výuku odborných předmětů.

Personální podmínky, i přes riziko nekvalifikovanosti části pedagogického sboru a nesystematického vedení začínajících učitelů, umožňují úspěšnou realizaci ŠVP.

Škola zajišťuje žákům rovný přístup ke vzdělávání při jeho průběhu a ukončování.

Výsledky žáků v teoretickém vyučování mají v průběhu studia průměrnou úroveň, jejich úspěšnost při zakončování studia je dobrá. Škola podporuje rozvoj funkčních

gramotností. Pro rozvoj osobnosti žáků při získávání potřebných kompetencí v realizovaných oborech vzdělávání lze pozitivně hodnotit úroveň výuky praktického vyučování a odborných předmětů. Poskytovaná profesní příprava je úspěšně propojena s praxí.

Škola zajišťuje žákům bezpečné prostředí a poradenskou podporu. Stálým rizikem v této oblasti je okamžité zvládnutí sociálně patologických jevů nejenom výchovným poradcem a metodikem prevence, ale všemi pedagogy včetně vedení školy.

Přestože škola nevykazuje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, je vyučujícími uplatňován v průběhu vzdělávání k jednotlivým žákům individuální a diferencovaný přístup.

System hodnocení a kontrolní činnosti napomáhá naplňovat strategii školy. Určité rezervy jsou v nízké četnosti hospitační činnosti. Řízení školy a informační systém je funkční.

Zaznamenané příznivé klima je cíleně podporováno ředitelem školy, u kterého nebylo zjištěno pochybení při jeho rozhodování, které souvisí se zajištěním klimatu školy, jako důležitého faktoru ovlivňujícího proces vzdělávání žáků.

Škola využívá účelně finanční prostředky SR k realizaci vzdělávacích programů. Pro další rozvoj a zkvalitnění výuky ředitel a management školy úspěšně získává sponzorské dary od právnických osob a příspěvky od města Rakovník.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.s@csicr.cz).

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a ve Středočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Mělníku dne 18. března 2010

(razítko)

Ing. Václav Groušl, školní inspektor

Václav Groušl v. r.

PaedDr. Václav Skála, školní inspektor

Václav Skála v. r.

Ing. Martina Faltysová, školní inspektorka

Martina Faltysová v. r.

Bc. Mária Kotvanová, kontrolní pracovnice

Mária Kotvanová v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Rakovníku dne 21. března 2011

(razítko)

Ing. Jaroslav Pavlíček, ředitel školy

Jaroslav Pavlíček v. r.

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.